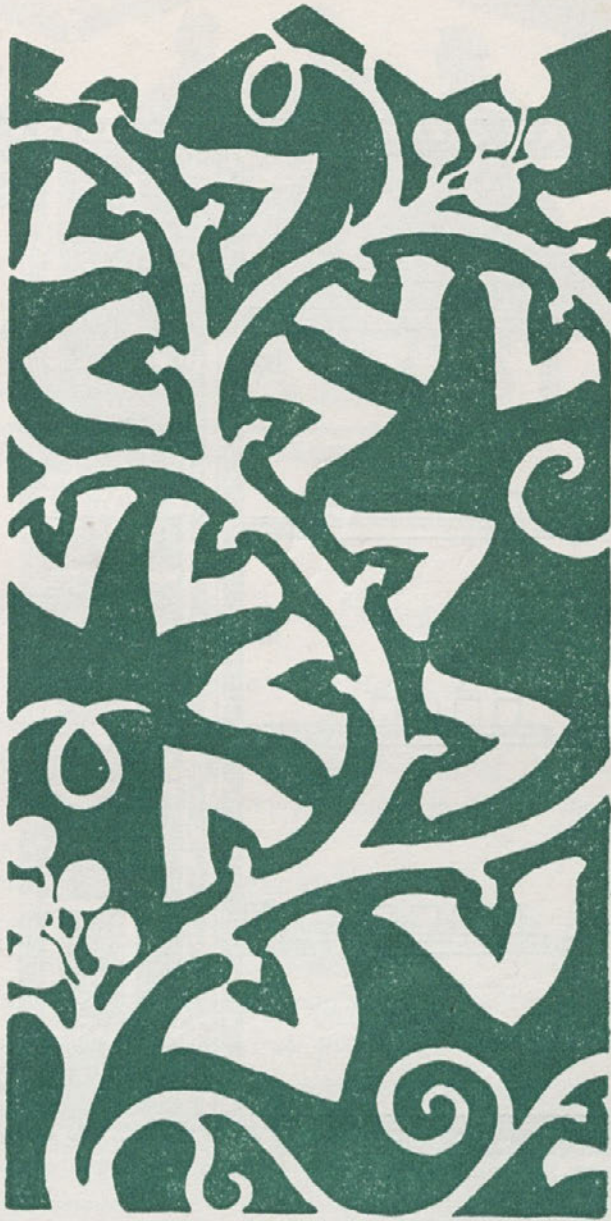

Poština plačana v gotovini.

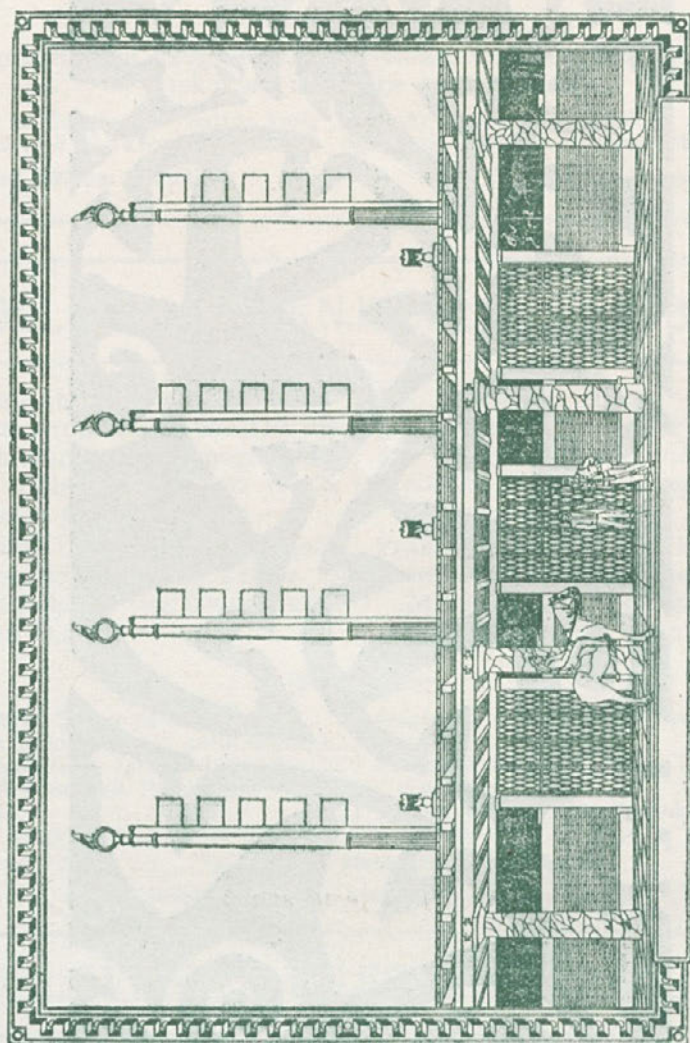

MLADOST

1927

Št.11

PORTAL ORLOVSKEGA STADIONA

MLADOST glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu. Urejuje Jože Jagodic, Ljubljana, Pred škofijo 4. List izdaja konzorcij „Mladosti“ (Dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska c. 38). — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Društvene nabavne zadruga). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravništvo „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30— letno; posamezna številka Din 2*50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

LETNIK XX

NOVEMBER 1927

ŠTEVILKA 11

P. Roman:

Immaculata — Brezmadežna.

Solnce je. Vzori so. Lepota je in čistost je.

Mlad človek si želi solnca, smeha, lepote, vzorov in tudi čistosti.

Toda življenje, ki se tako obetajoč smehlja, ko stopamo iz raja otroških let — ne drži svojih obetov. Kako je včasih umazano, kako je od blizu pogledano tako varljivo.

Mlad človek si zaželi iz nizkosti k solncu.

V te prve sanje hotenja solčnega hrepenenja se vplete v letih zorenja sanja o dekliški lepoti in čistosti.

Zelo sladka in zelo omamljiva je ta sanja.

Pa tudi ta je varljiva — kljub prisegam —.

Ena sama je, ki je vsa čista, samo solnce, vzor, vsa brezmadežna.

Madonna — Immaculata — vsa brez greha. V njej se tvoja volja okrepi za drzni polet iz otroškosti v moško zrelost, v njej zažari tvoja čistost vsa v nevarnosti v novo belino in nov sijaj, v njej dobi tudi tvoja sanja o deklištvu in devištvu najgloblji pomen.

Ob njej — ob roki Brezmadežne vzrasti v moža volje, v viteza čistih besed in neomadeževanih dejanj — v človeka, ki se zaveda, da moramo vse posvetiti v eni sami misli:

Otroci božji smo — otroci božjega plemstva.

Dr. A. Ušeničnik:

O socialni ekonomiji.

»Zakaj naj se učimo socialne ekonomije?«

Zato, ker tako zahteva naš čas!

»Kako to?«

Namen orlovske organizacije je, da vzgoji in usposobi Orle za javno, državljansko življenje. Pravi Orel v življenju ne bo sebičnež, ki bi mislil le nase, delal le zase in vse drugo pustil v nemar. Pravi Orel se bo ravnal v življenju po izreku Simona Gregorčiča:

Živeti vrli mož ne sme za sé.
Iz bratov sreče njemu sreča klije,
Veselje ljudsko njemu v öku sije,
In tuja solza mu meči sré!

Življenski poklic pravega Orla bo delo. Seveda tudi delo zase, a potem delo za naš narod, za državo, za domovino; delo po društvih, v zadrugah, v občini; morda v okrajni (srezki) ali oblastni skupščini, morda celo v narodni skupščini. Za takšno delo je pa treba izobrazbe, za premnogo dela tudi gospodarske izobrazbe. Izobrazbo si moramo pa pridobiti z ukom. Zato se je treba učiti, mnogo učiti!

»Razumemo. A kakšno zvezo ima to razkladanje s socialno ekonomijo?«

Gospodarstvo in tudi nauk o gospodarstvu se imenuje z grško besedo *ekonomija*. Če je torej dognano, da se mora pravi Orel tudi gospodarsko izobraževati, se to pravi s tujo, a dandanes že navadno besedo, da se mora učiti ekonomije.

»A zakaj socialne ekonomije?«

Ta reč je pa takšna: Če se razgledamo po zgodovini, ni bilo nikdar tolikega gospodarskega razmaha, kakršen je bil v zadnjih dveh stoletjih. Človeštvo je silno napredovalo in z drugim napredkom vstrie je šla tudi gospodarska znanost. Človek je bolj in bolj spoznaval prirodne sile in jih uprezal v službo gospodarstva; izumil je stroje, da si je olajšal in čudovito pospešil proizvodnjanje; zamislil je nova vozila in občila, da je lažje prenašal, kar je pridelal in izdelal, iz kraja v kraj. Anglež Adam Smith je napisal (1776) sloveče delo »o naravi in vzrokih narodnega bogastva«, ki je v njem tako rekoč zapel visoko pesem gospodarskemu napredku ter človeškemu umu in človeškemu delu, ki omogočujeta takšen napredek. Od tedaj imamo prav za prav gospodarsko znanost. Priznati je treba, da je ta nova znanost dvignila vse gospodarjenje na prej nepoznano višino. Ljudje so spoznali, da se je treba tudi gospodarstva učiti in da je »umno« gospodarstvo vprav na znanosti osnovano gospodarstvo.

Ves ta silni napredek pa vendar ljudstvu ni prinesel sreče. Res novodobno gospodarstvo kopiči silno bogastvo, a tega bogastva so delovni stanovi (kmetje, obrtniki in delavci) najmanj deležni. Nad narodi gospodujejo bolj in bolj denarni mogočnjaki, ki so obogateli ponajveč s tujim delom, z znojnim delom delovnih stanov.

Odkod ta čudna prikazen?

To je posledica tako imenovanega gospodarskega liberalizma. Anglež Adam Smith se po pravici imenuje oče tega liberalizma. Kaj pa je učil

ta mož? Učil je, kakor smo dejali, da je gonilna sila vsega napredka umno človeško delo, kar je res. A obenem je oznanjal — in to je bilo za človeštvo tako usodno —, da se mora pustiti gospodarstvu popolna svoboda: vsak naj gospodari, kakor hoče in more; ne država ne kdo drugi naj ga v svobodnem gospodarjenju ne ovira; vsak naj z drugimi tekmuje, kolikor najbolj more, in naj druge preteče, če more. Tako, je dejal Smith, bo človeštvo najbolj in najhitreje napredovalo; razmahnilo bo vse svoje sile, porabilo vso svojo umnost in spretnost; up in strah bodeta podžgala človeško delavnost in podjetnost do najvišje moči. To je resnično, a nekaj je Smith prezrl, da bo takšna divja tekma slabейše ubijala in da bodo v tej medsebojni borbi največkrat zmagali najbolj brezvestni in brezobzirni ljudje, ljudje brez čuta za pravico in poštenje, hlepečile za bogastvom in močjo. In tako se je res zgodilo. Ljudje, ki so imeli v sebi vest in poštenje, a tudi ljudje, ki so bili pridni in delavni, a manj zviti in pretkani, niso mogli dohajati premetenih ljudi brez vesti, in so bolj in bolj zaostajali ter v tekmi propadali. Konkurenca jih je ubila, kakor se govori v velikem gospodarskem svetu. Tako je zagospodovala velika industrija nad malo obrtjo, tako velike kmetije nad malo posestjo. A tudi med velikimi se bije boj naprej, časih tako velikanski in tako srdit, da potegne cele države v svoj divji metež. Svetovna vojska je bila tak velikanski gospodarski boj med Anglijo in Nemčijo.

Kaj sledi iz tega? Adam Smith je pozabil na nauk o izvirnem grehu, ki iz njega izvira tudi človeški pohlep po imetju in bogastvu, in pozabil je na nauk, da bi moralo biti bo božji volji človeštvo ena družina, kjer drug drugemu pomaga, a ne, da bi ga odrival in tlačil. Adam Smith je oznanjal svobodo nagonov in svobodo pohlepa — zanikal je izvorni greh —, in svobodo poedinih ljudi nasproti drugim — zanikal je družinski značaj človeka in človeštva. To je tisti liberalizem — nauk o svobodi v gospodarstvu —, ki je zagrešil v naši dobi toliko gorja! Iz tega torej sledi, da je treba premagati ta gospodarski liberalizem, če naj bo gospodarski napredek narodom in ljudstvu res v blaginjo!

Ni resnično, da bi človek v gospodarstvu vse smel. Ni resnično, da za gospodarstvo ne veljajo božje postave. Ni resnično, da človek v gospodarjenju nima nobenih dolžnosti do drugih. Ni resnično, da bi se delovni stanovi ne smeli družiti, da si tako s skupnimi silami pomagajo nasproti premoči velike industrije. Ni resnično, da ne bi smela tudi država poseči vmes v obrambo slabейših, zlasti v oporo delovnih stanov. Namen države je skupna blaginja, blaginja vseh, a ne le nekaterih. Vsak mora tako gospodariti, da s svojim gospodarjenjem ne oškoduje drugih. Vse gospodarstvo morajo družiti skupni oziri na skupno blaginjo. Gospodarstvo mora zopet zadobiti socialen značaj. Blaginja poedincev se mora podrediti blaginji skupnosti, socialni blaginji. In država mora z zakoni, merečimi na skupnost, to je, s socialnimi zakoni pospeševati in ščititi socialno blaginjo. Tudi gospodarska znanost se mora tako preosnovati. Ni dosti, da uči, kako se ustvarja bogastvo, učiti mora tudi, kakšne naj bodo gospodarske uredbe, da bodo bogastva in blaginje deležni vsi, ki so tega vredni, a najprej tisti, ki s svojim delom bogastvo ustvarjajo. Za dobo liberalne ekonomije mora že priti doba socialne ekonomije. In vsi pravi Orli so poklicani, da vsak po svoje pripravljajo prihod te lepše in srečnejše dobe. Pripravljati ga pa morejo le, če so jim jasna vsaj osnovna načela, kako naj bi se gospodarstvo socialno uredilo.

Zato, Orli, se moramo učiti socialne ekonomije!

Kristus-Kralj naj živi!

(Melgareju in Silvi — mehikanskima mučencema.)

»Kristus-Kralj naj živi!«
Vesel in prožen
jima je korak.
Njiju spev je krepak,
da zgiblje mozek in kri:
»Kristus-Kralj naj živi!«

Dva srebrna zvonova,
dva živa cvetova,
dva viteza rajske trdnjave,
dva keliha vroče krvi,
dva pevca božje slave:
»Kristus-Kralj naj živi!«

»Proč s Kristusom!«
Divje tolpe so ju navalile.
»Nočemo njegove vlade!
Nočemo njegovih suženjskih vezi!«

»Kristus-Kralj naj živi!«

Pod koso sta padla
dva živa cvetova;
odplavala v večnost
dva jasna zvonova — — —

Ulihnila sta pevca božje slave;
umrla viteza rajske trdnjave.
A njuna kri sredi ceste živi.
Njuna mučeniška kri govori —
kriči do zvezdnega svoda — — —
Njen krik gre od roda do roda. —
V vekov vek gre glas mučeniške krvi:
»Kristus-Kralj naj živi!«

Franjo Strah:

Suh list.

Zgodba fanta.

14. Zbrisal se bom ...

(Konec.)

Z zavestnim hotenjem in nebrzdanim hrepenenjem je od tistikrat dalje živel Peter. Živel je iz dneva v dan, iz noči v noč, venomer v eno samo misel, ki je butala v njem in se odbijala, pa se zopet spovračevala.

Živel je, živel ... dokler ni preživel in zaživel in se je zgodilo — — —

* * *

Pet mesecev je prešlo in Peter ves ta čas ni iskal Šimna, da bi se z njim razgovoril. Tudi drugih svojih tovarišev se je izogibal.

Ko pa se je zgodilo tisto in mu je Polona razodela, da bo mati postala, se je ustrašil samega sebe in svoje sramote in še vseh tistih, ki bodo gledali in kazali za njim ... In čudno: tisti hip je začutil strašno očitiranje v sebi, očitiranje vseh petintridesetih, ki so mu bili vendarle bratje, četudi že mesece ni hodil med nje! Četudi je bil že skoraj pozabil, da se je nekdaj vpisal v Orla kot član in da je vsem bratom brat, je vendarle ob tem trenutku nena doma z grozo zaznal nekaj, kar mu je bilo mučno nad vse. Čutil je, da je bil storil nekaj velikega; nekaj, česar bi ne bil smel storiti, četudi bi Orel ne bil.

Odgovornost je občutil, močno in silno odgovornost, zapovedano, zapisano. Ne pred seboj, nego pred drugimi. Pred petintridesetimi! Stopilo mu je živo

pred oči, da se je zavedel, kaj se bo ž njim zgodilo. Da mu bodo govorili in rekli in s prstom pokazali nanj: »Ti si tisti, ki si nas izdal...!«

Trenutno je zahrepenel po Šimnu, ki mu je bil prijatelj in izmed najboljših najboljši brat, svetovalec in skrben, dober vodnik, ko bi mu bil le sledil...

»Šimen! Kje si in zakaj te ni?! In tvojih besed, Šimen? Daj mi jih! Živih, toplih, tolažilnih! O, ko bi jih bil le vreden! Pa jih nisem nikdar bil, tudi takrat ne, ko si mi pod jagnjedi skušal razodeti, da bo suho listje samo odpadlo. Zdaj vem, da sem tisto suho listje jaz, jaz, ki padam, padam...«

V roke je spustil Peter svojo glavo in bolno zajokal... Pritajeno se je trgal iz njega krčevit jok in se v gluhih odmevih odbijal od zidovja kmečke kamrice.

Zunaj pa je utonilo solnce za gore in dan je zašel v mračno, hladno jesensko noč. Potem so zasijale zvezde in mesec je vžsel, da se je vzdramil Peter iz težkih očitanj in blodenj in sanj. Vstal je in stopil ven.

* * *

Ko je poiskal Šimna in ga našel, bi mu rad povedal vse, a ni našel besede. Lomilo se je iz njega in je kakor kamen težko padalo...

»Šimen! — Polona! — — —«

Težka slutnja je prevzela Šimna. Kakor z nožem ostro se mu je zarezalo v dušo. Vedel je. Brez besed je uganil in vedel, kaj mu hoče povedati...

Šimna je zazebló v dno duše. Le dve besedi sta prišli iz njega, skoraj z jokom jih je iztisnil iz sebe:

»O, Peter...!«

Potem sta molčala oba.

Ponovno je bridko zbolelo Šimna. Na Petrovo ramo je naslonil desnico, pogledal je Petru v obraz in ga z besedjem pobožal mehko in toplo, a vendar očitajoče:

»Zakaj si nam to storil, Peter?!...«

Peter ni odgovoril. Kakor da preišlje, kaj naj na to reče, se je pogreznil v dolg, truden molk. Čez čas je rekel rezko:

»Zbrisal se bom!«

»Zbrisal se boš... O, Peter! Kaj si rekel! Da, zbrisal se boš! Toda vedi: samo ime boš zbrisal, madeža in greha pa ne boš, ker ga nikdar in nikoli ne moreš!«

»Šimen! Odpusti! Ti in vsi! Saj je tudi meni hudo, o Šimen, tako silno hudo!«

Šimna je peklo dalje, ni mogel premagati v sebi nejevolje, ki je neizprosno velevala:

»Zbrisal se boš...! Kakor da je s tem vse storjeno! Zakaj se nisi prej, prej...?«

»Ni še prepozno, Šimen. Nobeden še ne ve razen tebe in nje.«

»Kako da ni prepozno, Peter. Že zdavnaj je bilo prepozno, že zdavnaj, zdavnaj... Že takrat, ko smo v knjigo zapisali tvoje ime. — Glej, Peter, že takrat so rekli, da se bomo vsi umazali s teboj in radi tebe. In ljudje bodo kazali na nas, na nas... Ali razumeš, Peter: na nas vse! Ko bi samo nate, pa ne bodo, na vse skupaj bodo. Kakor da smo vsi enaki! — Jaz sem imel največ vere in upanja vate, da boš naš postal, popolnoma naš, da boš pustil vse, kar je bilo, in boš stopil na novo pot, po kateri hodimo mi k našemu cilju. Nisi! Še staro pot, koder si hodil prej, si z enim skokom preskočil. — O, Peter! Kako sem se nekoč veselil, ker sem upal, da bom ravno jaz pripomogel k temu, da postaneš dober naš brat, naš, Peter, ki smo bratje vsi in vsakemu. Tako sem se že veselil nad teboj, da nisem mogel verjeti tistim,

ki so rekli, da si ogenj brez žerjavice. Trdno sem upal, da nekaj le gori in tli v tvojem srcu in da te privežemo k našemu delu, k naši ideji, ki je tako lepa, Peter. Pa tebe ni mogla ogreti, ni te mogla obdržati med nami — tebe, ki samo za zabavami hlepiš in ne vidiš višjih ciljev življenja. Nisi mogel postati Orel, svobodni sin solнца, tistega solнца, ki je nad nami in nas greje, pa je tudi v naših dušah svetloba in v srcih luč. Nisi mogel postati vitez Kristusov, tistega Kristusa; ki nas je poslal... O Peter, saj ne veš, kaj si nam napravil! — Bil si samo Peter in nisi bil Orel. Zakaj, da si bil Orel, bi bil Peter-skala, tako si bil pa le Peter. In madež je ostal na tebi in raste in se širi še na nas, ki smo nedolžni, na nas, ki smo Orli zato, ker ne padamo. Ti pa si padel in se pogreznil v globočino, ki ji ni besede in ji sam konca ne veš. — Pojdi, Peter, jaz sem ti povedal vse. Ne morem več. Vase se zapri — in dvigni se, dvigni...!»

Segla sta si v roke in se poslovila.

Šimnu pa se je tisti večer prvič zgodilo, da je od orlovske seje izostal. Kar ni se upal tja, kjer je svojega tovariša, ki jih je sedaj tako strašno osramotil, tako vneto zagovarjal... Brez besede in brez večerje je legel spat. Ni zaspal. Ker bridka misel ga je preganjala vso dolgo noč:

»O... in jaz... in jaz sem te zagovarjal...!«

* * *

In še tisti teden so zapisali v sejni zapisnik:

Peter Tilen se izključi. Bil je Orel samo po imenu in nam je storil sramoto. Bogu hvala, da kroja ni nikdar oblekel, da vsaj tega ni omadeževal.

★

Vaclav Winkler:

Hribovska vas.

*V strmeh bregu bela cerkev
in po grapah rjave hiše,
v izbi poje nekdo pesem,
poje vedno tiše, tiše...*

*Od vasi do Jeterbenka
med skalami pol se skriva
in shrmi v zelena polja,
kjer Ljubljana v luči sniva.*

*Vsak večer se pesem trga
od vasice razsejane,
hripavo in bolno joče
po razrilih, črnih grapah
do kamnitih bregov v dalji:
Oj stoji, stoji Ljubljanca,
Ljubljanca dolga, dolga vas — — —*

*V strmeh bregu bela cerkev,
po razrilih grapah hiše,
v grapah je umrlo solnce,
v daljnem polju pa gori še:*

*Oj stoji, stoji Ljubljanca,
Ljubljanca dolga, dolga vas — — —*

Besede v svežo gomilo . . .

(† bratu Cirilu Erjavcu.)

Devetindvajsetletnega Cirila je iztrgala bele roka iz srede bratov na Črnučah. Bil jim je tekom let izza prevrata, ko je stopil v njihove vrste, tajnik, podpredsednik, načelnik, najmlajšim pa voditelj in duševni vodja, — poleg tega je bil pevec na koru in pri društvu, igralec na deskah in še s tamburico je zabaval in breknal in pel . . . Dokler niso njemu zapeli zvonovi s tožnim glasom za slovo — —

Ciril!

Nisem rastel ob Tvojem domovju. Tam onostran Save je moj dom, na tej Tvoja rodna hiša. Eno pa je, kar je več: bil si mi brat! Brat-Orel. Brat, kakor si jih imel nad štiri tisoč širom naše domovine. V imenu teh štirih tisočev in pol naj Ti torej velja teh par besedi v odprti grob.

Šel si! Po mukepolnih bojih življenja, po trdih borbah tega sveta Te je poklical On, ki je vse in edino in mu je dana vsa oblast in poslednja beseda. Zapustil si svet, ki je le od danes do jutri, šel si in boš pri njem, ki je na vekov veke!

Komaj si zastavil pot in korak v življenje, si prešel! V cvetu svojih najlepših let si se poslovlil od svojih rodnih in vseh nas, bratov Tvojih! Vso mladost si posvetil delu v blagor sebi in svojim. Koliko ur, koliko dni, koliko večerov je bilo, Ciril, ki si jih radi drugih in radi sebe žrtvoval Orlu in društvom, njemu sorodnih? Premnogo! Iz ljubezni, iz tople, mlade, plemenite ljubezni si hodil v poznih večerih preko polja v samotno temo in noč tja gori čez cesto v hišo, ki nosi ime »Društveni dom«. Vemo, Ciril! Ko bi bil mogel, bi bil več, mnogo, mnogo več — saj Ti ni bilo žal ne časa, ne truda, ne žrtve, ne ničesar! Dovolj si storil, kar si! Zakaj vse si, ko več nisi mogel.

Živel si kakor mladenič, ki mu je čistost in poštenje svetinja, vseh svetinj svetinja pa — vera. Vera v večno poslanstvo in v Boga! Vera v vse tisto, kar je pisano in govorjeno in bo ostalo do vekov veke. Z drugimi besedami: stopal si trdnih in krepkih korakov za cilji, ki so nam postavljeni in pisani v našem katekizmu: Zlati knjigi. Bil si Orel, pravi utelešeni Orel, sin solnea

in luči, — ne iz knjig in besedja, ampak iz duše, tiste mladeniške duše, ki si jo vso prepojil z orlovskim duhom in pravim idealizmom.

Življenje je knjiga, Ciril! Ti si jo listal in bral z vso močjo svojega duha in jo razlagal tudi drugim, bratom svojim. In če si zdaj obrnil zadnjo njeno stran, jo zapri, smo Orli tisti, ki jo bomo vase zaklenili in se učili iz nje in jo brali naprej in ji dali ime: Hvaležen spomin!

Ciril! Ko slušam jok Tvojih dragih, matere Tvoje in očeta, bratov in sestra, ko gledam solze v očeh sovaščanov Tvojih, ki so Te poznali in Te ljubili in rastle s Teboj, je hudo tudi meni in vsem nam, ki smo Ti v rdečih srajcah prinesli rdečega cvetja naše ljubezni na grob. Hudo nam je, ker bo prekmalu pokrila prst Tvojo gomilo in bomo zastoj čakali pri sejah in zborih in igrah in pevskih vajah nate in na Tvojo besedo, na Tvoj resni, a vedno vedri smehljaj.

Toda, če je tako hotel Tvoj in vseh nas Oče, bodi!

Bodi, Ciril! A čuj našo poslednjo besedo v onostranstvo, besedo v poslednji pozdrav in sproščenje: Živi večno pri njem! Na nas glej, ki ostanemo. Da bomo živeli v Tvojem duhu.

Blag Ti pokoj, Ciril!

Varčnost — potrebna lastnost Orla.

Pravijo, da mladina in varčnost ne gresta skupaj, ker da je varčnost le bolj za stare ljudi, ki so že izgubili zmisel za lepoto in veselje življenja.

Prijatelji, to je kriva vera. To je poguben nauk, ki lahko spodkoplje že v kali življenjsko srečo bodočih let vam in vašim bodočim družinam. Zato poslušajte, kaj vam povem o varčnosti.

Varčnost je lepa čednost mladine, ki je navadno temelj drugim čednostim. Varčnost se rada družijo le s skromnostjo, zmernostjo, treznostjo, vzdržnostjo itd. Varčnost se družijo le z značaji, ki imajo močno voljo in ki z močno voljo grede vedro in veselo za svojimi življenjskimi nalogami.

Varčnost mladine je neobhoden temelj za poznejšo srečo. Brez varčnosti namreč ni dobrega gospodarstva. Brez dobrega gospodarstva ni blagostanja, blagostanje pa je navadno tudi eden izmed pogojev za srečo v zakonu in v družini.

Varčnost je torej odlična lastnost za lep značaj in je pogoj sreče in blagostanja v zakonu in družini. Zato se mora mladina že zgodaj vežbati v varčnosti.

Varčnost je tudi kulturna zahteva. Narod ubožcev si ne bo ustvaril kulturnih ustanov. Narod ubožcev ne bo imel sredstev, da zadosti kulturnim potrebam, ko ima komaj sredstev za vsakdanji kruh. Izobrazba, plemenita vzgoja, umetnost se držijo le tam, kjer je vsaj nekaj blagostanja.

Varčnost je tudi ena izmed narodnih dolžnosti. Le iz varčnosti pripadnikov naroda se ustvarja narodni kapital, narodno premoženje, narodno bogastvo. Narod revežev nima niti lastnega kulturnega življenja, niti gospodarske in politične neodvisnosti.

Varčnost je socialna dolžnost. Čim bolj znamo svoje potrebe in zahteve omejiti, tem boljši člani družbe, tem bolj socialni smo. In ako s svojo pridnostjo in varčnostjo s tisoči in tisoči sobratov pomagamo množiti narodni kapital, ustvarjamo s tem možnost zaposlitve za tisoče delavcev in s tem možnost zaslužka sobratom, ki bi bili sicer brez dela.

Varčnost je torej tudi kulturna, narodna in socialna dolžnost. Zato bomo kot Orli toliko zavedni in toliko močni, da bomo kot člani naroda in vredni člani družbe v polni meri izvrševali kulturno, narodno in socialno dolžnost, tudi v kolikor gre za varčevanje.

Še eno. Tudi za organizacijo samo je varčevanje potrebno. Organizacija potrebuje za svoje delo in obstoj gmotnih sredstev, zlasti članarine. Izkušnja pa kaže, da varčni člani najbolj redno plačujejo članarino in da varčni člani niso v zadregi, kadar je treba nastopiti na orlovskih prireditvah. In ne le članarina in prireditve, tudi Orlovski stadion bomo mogli zgraditi le, če bomo zanj varčevali.

—č—c:

Kako smo lovili polhe.

(Dopis iz Rakeka.)

Morda spada v »Mladost« tudi kaj takega, kot Vam pošiljamo Rakovci. Če je temu tako, — dobro; če ne, naj pa le romajo te naše vrstice v urednikov koš.

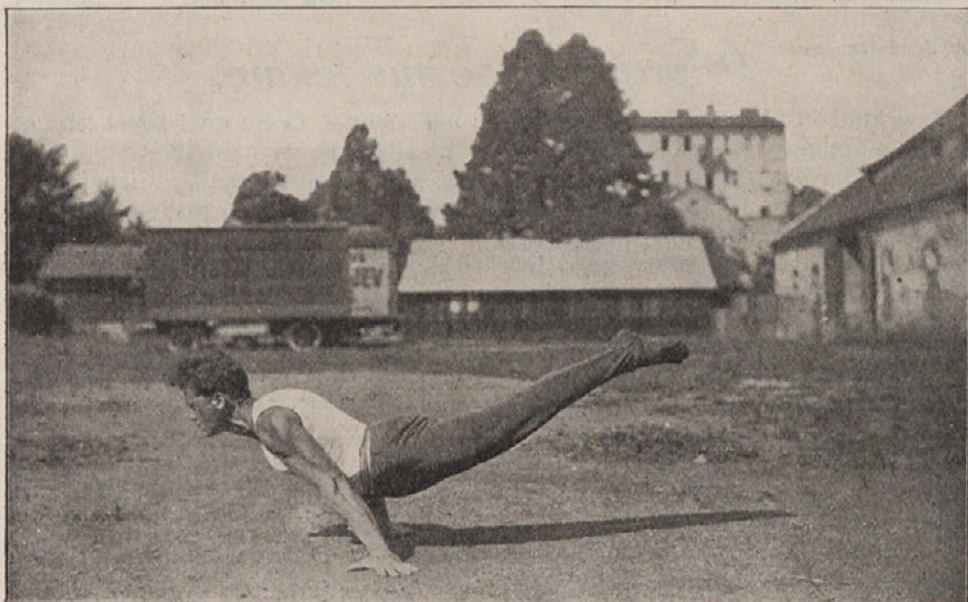
Ko smo se drugi dan po odsekovni prireditvi, ki smo jo imeli na Rakeku letos prvič, zbrali v Domu, smo se pod močnim vtisom prireditve samo pogovarjali, razmislivali in ugibali. Pa je temu modrovanju napravil konec br. Ernest, naš sedanji načelnik, s predlogom: »Fantje, pojdimo eno noč skupno loviti polhe!« Predlog smo z navdušenjem soglasno sprejeli. Pripomnili moram, da tudi na Rakeku lovimo polhe in da sta br. podnačelnik in br. predsednik strasna polharja. Domenili smo se in napravili načrt.

V soboto popoldne so šli trije bratje takoj po južini (kar pomeni pri nas — kosilo) v gozd nastavit pasti, ki jim pri nas pravimo »škrince«. Ko je prišel mrak, smo se že zbirali v Domu. Vsi smo bili veseli in dobre volje. S seboj smo prinesli svetiljke, krompir, kruh in tudi na odeje nismo pozabili, ker pri nas so jesenske noči zelo mrzle. Br. Jože je bil nabral med brati nekaj »kovačev« in nakupil zanje sveže svinjine in čaja. Kako smo se smejali, ko se je pojavil med nami br. Ivan s koltom na hrbtu. Tudi br. Jože je imel pripravljene gori omenjene dobrote. Zbralo se nas je sedemnajst. Tedaj reče br. Francelj: »Fantje! Kakor bomo danes delili noč v veselju in bratski ljubezni, zbrani okrog ognja pod streho temnih smrek, tako bodimo složni vsekdar in povsod. Ker pa gremo danes loviti polhe kot Orli, preživimo današnji večer kot Orli in vtisnimo večeru znak orlovstva. Orli poznajo disciplino — predlagam volitev posameznih funkcionarjev.«

Za načelnika pohoda je bil izvoljen br. Francelj, za kuharja pa brata Mirko in Jože.

»Bratje! Otvarjam današnji pohod, ugotavljam polnoštevilnost, pozdravljam vse narvoče, zlasti one s svetiljkami, baklami, nahrbtniki, odevami, provijantom — in še

Prpriave na rimske tekme: Razovka v poljubni prosti vaji (br. Hvale).

posebno kollarja in muzikanta. Bog živi!« je rekel Francelj, mi smo se pa smejali. »Kot uvod zapojmo eno orlovsko, nato pa se razvrstimo!« Zagrmelo je v dvorani (veste naša dvorana je majhna), ko je privrela navdušena pesem iz sedemnajstih grl: — Orel leti pro! goram...!

Članice so nas videle, pa so rekle: »Škoda, da smo ženske.«

Smejali smo se jim in odšli iz dvorane pod zvezdnato nebo — naravnost skozi vas. Spredaj je šel France s harmoniko, ob strani so bili svetilci, v sredi provijantna kolona, zadaj so šli kuharji in vriskači. Pojoč in ukajoč smo šli skozi vas. Pot do gozda se nam je zdela neverjetno kralka. Ko smo se bližali gozdu, nas je že od daleč pozdravljala uharica: uhu — uhuhu — huu. Mi smo ji pa rekli v odgovor: prav! Sovo je namreč za polharja dobro znamenje, ker tudi ona rada lovi polhe.

V gozdu smo zakurili dva ognja; enega velikega, da smo ponoči ležali okrog njega in se grelji, drugega pa med dvema ploščatima skalama, kjer smo kuhali in pekli. Razdelili smo si delo. Eni so nanosili drv, drugi so kurili, tretji so pripravljali ležišča in kuharja sta zavihala rokave. Pravi trije polharji so pa šli s svetiljkami pogledat, če se je že kaj ujelo. Kmalu so se vrnili in prinesli 5 polhov, zjutraj so jih pa dobili še 7. Polegli smo okrog ognja, peli in vriskali, pripovedovali si storiije in doživljaje. Kuharja sta se pridno sukala okrog ognjišča in nikomur nista pustila blizu. Še celo vodo sta skrila, da je ne bi spili, ker bi sicer morali čaj peči in ne kuhali, kot sta rekla. Bila je lepa in topla noč. Kmalu je bila večerja golova. Pečenka je bila, bodi kuharjema v

čas, prav okusna in blagodišeča, samo malo trda je bila. Okrog polnoči je nekatere jel zmagovali spanec. Na skrivaj so vzeli vsak svojo odejo in poplegli med skale, tako da jih nismo videli.

Pa je rekel br. France, naš sloviti muzikant: »Če mi ne spimo, tudi vi ne boste, kramarji zaspani!« Vzel je v roke harmoniko in — po gozdni tišini je zadonela koračnica — »Triglav«. Dva brata sta vzela gorjačo in tako je ta smešna trojica šla od skale do skale in preganjala zaspance. Kako smo se smejali od srca, ko je izza velike skale plašno prikukal zaspani br. Ivan, napol zavil v odejo.

Hitro so potekale ure tega nedolžnega veselja v naravi. Ze so jele bledeti zvezde na nebu, ko smo drugič izpraznili kolliček čaja. Čaj nas je pogrel in sveži jutranji gozdni zrak nas je poživil. Izza gora se je prismejala jutranja zarja. »Končano!« je zaklical načelnik. Pobrli smo vso ropotijo in v ranem nedeljskem jutru smo radostno ukali proti vasi, ki je še pokojno dremala v jutranji megli.

ORGANIZACIJA

Dr. Jože Debevec:

Prpravimo se na tekme.

Bratje! Približal se je čas priprav za naše tekme. Čemu neki zopet tekme? Ali so potrebne? Da, so, ker brez tekme ni življenja, ni napredka.

Od katerega naroda imamo ves napredek v slovstvu, v vedi, v iznajdbah? Od starih Helenov (Grkov). Stari Grki so iznašli dramatiko, so prvi gojili filozofijo, so ustvaril zgodopisje, zemljepisje. In zakaj?

Starim Grkom je bilo vsako človeško delo — tekma. Tekmovali so vsako leto enkrat pisatelj dram; tekmovali so ob istem času gledališki igralci. Tekmovali so pevski zbori; tekmovali so dirkači, rokoborci, vozataji... v Olimpiji. Odtod njih silni napredek, odtod njih čudovita kultura in civilizacija.

Po njih zgledu so pozneje tekmovali vsi narodi. Dandanes vidimo silno tekmovanje v Ameriki; velike železniške in parobrodne družbe tekmujejo, katera bo hitreje prevozila silne razdalje. Osemindeset držav je združenih, pa vsaka se trudi z vsemi močmi, da bi bila vsaj v eni reči prva: ali v živinoreji, ali v sadjarstvu, ali na polju prosvete. Silne so tudi ameriške tekme v nogometu.

Vsi smo priče silni tekmi med Anglijo in Rusijo za vpliv in prijateljstvo daljnega vzhoda.

Pa kaj bomo gledali v daljni svet: vse okrog nas tekmuje. V vsaki vasi vidimo tekmo; vsak dober kmetovalec si prizadeva, da je njegova živina najlepša, da so njegove njive najboljše obdelane. — Župnije med seboj tekmujejo, katera bo imela lepše zvonjenje.

Da, Bog sam hoče, da tekmujejo: le poslušajmo spomladi in poleti ptičke v logu ali gozdu: kako pojo, kako tekmujejo, kateri bo lepše pel; cel koncert od jutra do večera.

Bog nam je položil v srce neko plemenito strast: če vidimo, da se kdo odlikuje, da koga hvalijo, se nam v srcu vzbudi želja, da bi ga posnemali, da bi ga dohiteli, da, da bi ga celo prekosili.

Torej težnja po tekmi je od Boga samega in je vir vsega napredka.

Seveda je lahko tekma tudi napačna, pogubna. Med svetovno vojno so države tekmovali, so narodi tekmovali, kateri bo bolj uničeval, moril, pogubljal. Sedaj so se narodi vrgli na mirno tekmovanje.

Taka je tudi naša tekma: mirna, koristna: razviti nam hoče čimbolj vse dušne in telesne moči.

Bratje! V tekmi je življenje, je napredek. S tekmovanjem koristimo sebi, koristimo naši državi (kjer tekmujejo Srbi, Hrvati in Slovenci!); veselje delamo pa tudi Stvarniku Bogu, ki nam je zato dal telesne in dušne sile.

Zato: Živela plemenita tekma! Živeli zmagovalci!

Telovadba.

Še kölnske tekme. »Deutsche Jugendkraft« (glasilo istotako imenovane zveze) je v letošnji 20. številki posvetila daljši članek telovadbi inozemskih gostov na kölnski tekmi izpod peresa voditelja telovadnih tekem, Jožefa Hamma. Ko najprvo pohvali švicarske telovadce in se opraviči, da je po zmoti stalo v listi zmagovalcev za dvanajsterboj ime prvega Švicarja na 11. mesto na 9. kraju, piše dalje: »In kaj naj rečemo o jugoslovanskih telovadcih? Med njimi in nami je razlika v telovadni terminologiji, kar jih je v začetku malo skrbelo. Da ne bi bilo treba radi tega dolgih pojasnjevanj, smo jim poslali knjigo »Kunath«, kjer so bile vaje s slikami ponazorjene. Kako so bili temu kos, so pokazali v Kölnu. Ivo Kermavner je lahko mnogim našim telovadcem vzor. Radi svojega dovršenega nastopa si je popolnoma upravičeno priboril prvenstvo v dvanajsterboju. Njegova prijateljica nista zaostajala daleč za njim. Ulaga je odnesel 5. mesto, Lojk pa je moral radi poškodbe na nogi žal odstopiti.« Omenja nato še Holancee in Italijane in sklepa: »Vsem bodi izrečena hvala; marsikaj smo se mogli naučiti od njih; treba je le vse dobro premisliti. Upamo, da so se prijateljske vezi s temi tekmovanji v Kölnu še bolj utrdile.« In v »Turnzeitung« (glasilo švic. kat. tel. zveze) piše 20. septembra 1927 udeležence kölnskih prireditev: »Zelo me je zanimala tekma v dvanajsterboju in opazil sem, da sta naša Deola (imeni dveh švicarskih tekmovalcev) silno gibčna na orodju. Često sem čul v bližini pohvalo in občudovanje nad spretnostjo švicarskih telovadcev. Imeli pa so (poleg obeh Deola) je tekmoval še Švicar Bernasconi) močno konkurenco v nemških telovadcih; posebno pozornost pa je vzbujal neki Jugoslovian, ki je bil mojster vsem vajam na orodju in takoj se mi je zdelo, da bo ta zmagovalček... Lista zmagovalcev je pričala, da se nisem zmotil. Na prvem mestu stoji Jugoslovian Kermavner (v nemškem glasilu stoji, da je doma iz »Orlovskaa«, menili so najbrž, da je odtod doma. Pri Ulagi stoji pravilno »Ljubljana«), njegov tovariš na 5. mestu.

Češki Orli. Kakor prejšnja leta, je tudi letos orlovstvo stopilo v poletnem času v javnost z raznimi okrožnimi zletji, srenjskimi in krajevnimi telovadbami. Cilj teh prireditev, pokazati široki javnosti razmah orlovske misli in jo med ljudstvom razširiti in utrditi, je bil dosežen popolnoma. Nekatere letošnje prireditve bodo ohranile v orlovski zgodovini častno mesto, predvsem Brno (kjer je nastopilo skoro 3000 telovadcev), nadalje Kraljevi gradec, Plzen, Olomuc itd. — Udeležba na javnih telovadbah je bila v primeri z udeležbo na sokolskih prireditvah vedno večja nego na sokolskih. — Kot znano, bo v l. 1929. poleg slovenskega orlovskega tabora tudi svetovaclavska proslava: tisočletnica češkega kralja in svetnika Vavclava.

Češkoslovaška vlada je prevzela pokroviteljstvo proslave. — Letos meseca septembra so proslavljala orlovska društva Vavclavo obletnico, oktobra so praznovala »dan osvobojenja« (28. oktobra), združeno s desetletnico vstajenja češkega Orla, novembra se bodo vršila predavanja o dobrodelnosti, decembra pa naj društva prirede božičnice z obdarovanjem. 7. številka »Orélská Osvěta« je posvečena spomину narodnega osvobojenja. — Mednarodna tekmovanja bodo tudi leta 1929. Obsegala bodo: 1. mednarodne tekme društev in poedincev v društvih; 2. mednarodne tekme poedincev v lahki atletiki; 3. orlovske tekme v višjih in nižjih oddelkih in tekme naraščajnikov. — J. O. Z. je poslala glede teh tekem svoje želje in predloge. Skupna seja J. O. Z. in češkosl. Orla o teh in ostalih zadevah se bo vršila še letos na Dunaju. — Čehi imajo že polno lastnih orlovskih domov; imenujejo jih »Orlovna«. Samo na Moravskem in v Šleziji jih je 51.

Deutsche Jugendkraft. V dneh 3.—6. septembra se je vršil v Dortmundu (326.000 prebivalcev, od teh 140.000 katoličanov) nemški katoliški dan. Vsa prireditve je izzvenela v duhu socialnega škofa Kettelerja; zato so se obravnavala v prvi vrsti socialna vprašanja; poleg tega šolsko vprašanje in problem telesne vzgoje. Sam predsednik DJKrafta, Wolker, je predaval o temi: Telesna vzgoja in božje sinovstvo. Iz njegovega krasnega predavanja povzamemo par misli: »Dve leti in pol je preteklo, odkar so nemški škofje podali smernice z ozirom na moderna npravna vprašanja in od tedaj je za vsakega katolika vprašanje telesne vzgoje postalo še posebno važno. A šele iz globokosti naših verskih resnic mora katolik prav spoznati in doumeti osnovne dolžnosti do kulture svojega telesa. Poznamo postavo dela v znoju in trnju ter osatu; Kristus te ni odvzel. A nad vso slabost in nepopolnost nam doni veselo oznanilo: Kristus nam je dal moč, da postanemo otroci božji. Stvarnik je ustvaril človeka z dušo in telesom popoln, zato zahteva od vsakega tudi vzdrževanje in pametno nego svojega telesa. Pogled med ljudstvo pa nam je priča, da se ta božja zahteva slabo izpolnjuje. Ni temu vzrok božja volja, ampak greh človekov. Je greh svetovne vojne, ki je v toliki meri uničila telo in dušo; je greh mamonizma in kapitalizma; je greh prastaršev, ki se maščuje na otroku in na otrok otrocih. Zato se je dvignilo v današnjih časih med ljudstvom novo gibanje za telesno vzgojo; posvečujmo skrb tudi telesu, da bo mogel imeti krepko oporo naš duh. Pa se je storilo morda že preveč v tem oziru? Nikakor ne. V katoliških ljudskih vrstah vsekakor še malo; celo med katoliško mladino samo premalo. Res, da je prizadevanje in gibanje za sport in telovadbo zašlo marsikje tudi na zmotna pota, a v vsem le tiči nekaj dobrega: volja do življenja in do svobode. Pozitivna naloga kato-

likov glede telesne vzgoje je trojna: socialna, osebna in organizatorična. Socialna stoji na prvem mestu: vsakemu človeku, bratu in sestri, je treba dati toliko kruha, prostora za stanovanje, počitka in razvedrila, da more zdravo in človeka vredno živeti, to je temeljna zahteva telesne vzgoje. Naj se gre solit vsa estetika in kosmetika, vsa konjevoja in vsi stadioni, če ne moreš niti živeti, kot se spodobi Bogu in človeku, če trpi zato vzgoja otrok v družini, če zato nimaš niti prostora, kamor bi položil svojo trudno glavo. — Drugič moramo izprašati sami sebe, da usposobimo svoje telo za službo Bogu in duši, kakšno je naše razmerje do alkohola in nikotina, do duha ubijajočih tovarišij in zabavišč. Ne smemo pozabiti na vzgojo volje; vzgajati jo moramo pri sebi in pri otrocih. Otroka vzgajajte k čistosti in snažnosti telesa, k preprostosti v obleki in k lepemu vedenju, vzgajajte ga k plemeniti, mladeniški, resnični zunanji življenski formi. Pustite ga k sportnim igram, na igrišče in v telovadnico. — Moč in uspeh pa se kaže v skupnosti, v vzajemni slogi; zato je potrebna organizacija, ki pozitivno vrši te naloge in to je naša Jugendkraft.

Švica. Na univerzi v Baslu se že več let vrše tečaj, ki imajo značaj ljudske visoke šole. Letos so uvedli tudi predavanja o telovadbi. Pod temo: telesne vaje nekaj in danes se bo obravnavala grška gimnastika, razvoj šolske in ljudske telovadbe, gojitev telesnih vaj v današnjih dneh, telovadba in sport ter ženska telovadba. — V Švici obstojajo 3 telovadne zveze: katoliška, »meščanska« in socialdemokratska. Dočim sta zadnji dve bili deležni državnih podpor, ni za katoliško tel. zvezo kantonski svet v Curihu določil niti pare v drž. proračunu, čeprav se je kršč.-soc. stranka stalno trudila, odpraviti to neenakost. »Vsak državljan je pred postavo enak,« to načelo se tu ni izpolnjevalo. Kar se pa leta 1923. in 1926. ni posrečilo kršč.-soc. stranki, je dosegla letošnje leto. Primerno številu članov kat. tel. zveze je podelila država tej zvezi letos prvič podporo. Ni sicer velika vsota (200 frankov), a razveseljivo je dejstvo, da je kantonski svet v Curihu odpravil to neenakost.

Čehoslovaška. Po zgledu Nemcev bodo tudi Čehi zgradili visoko šolo za telesne vaje. Pri velikem razumevanju češkega ljudstva za telesno vzgojo ni ta misel nič nepričakovane. Šola bo stala v Pragi; redni študij na njej bo trajal štiri leta; vršili pa se bodo tudi krajši telovadni in izobraževalni tečaji za društvene telovadce. Šola bo napravljena po nemškem vzorcu. Imela bo stadion in tribune za 15.000 gledalcev, telovadnico, laboratorije in veliko plavalnico.

Nemčija. »Deutsche Turnerschaft« (nemško telovadništvo), bolj nevtralna telovadna organizacija, ki je v tovariških stikih tudi z »Deutsche Jugendkraft«, se pripravlja že na svojo 14. nemško telovadno slavnost, ki se bo vršila od 25. do 29. julija 1928 v Kolinu

(Köln). Da zbudijo med ljudstvom navdušenje za to prireditve, je izšla že 1. sept. letos slavnostna revija, posvečena kolinski slavnosti. Revija prinaša spise in razprave telovadne vsebine, natančen program za dneve z njegovo zgodovino; krasi jo več slik, ki predstavljajo glavne lepote mesta Kölna. — Revija bo izhajala vsak mesec, preračunjenih je 11 števil. — Pričakujejo, da se bo te prireditve, ki se vrši le vsakih 5 let, udeležilo nič manj kot 300.000 ljudi. (Letošnjih tel. slavnosti D. Jugendkrafta od 5. do 8. avgusta se je udeležilo 50.000 gledavcev.) — V Berlinu je 1130 telovadnic premalo, tako so izračunali. Zgrade jih pa letno le 15. Pouk na ljudskih in višjih šolah se je iz predvojnih 2 do 3 tedenskih ur povisal na 4 do 5 ur na teden. Od okroglo 3400 šolskih razredov jih dobi le ena tretjina potrebne telovadne ure. — Če bi vsaj v 20 letih hoteli odpomoči temu nadostatku, bi morali zgraditi letno 55 telovadnic; kajti pomanjkanje 1130 tih telovadnic je silno občutno za Berlinčane, ki so od gozda, vode in solnca odrezani.

Sport.

Olimpijski dan v Ljubljani. Znano je, da se vrši prihodnje leto (1928) mednarodna olimpijada v Amsterdamu na Nizozemskem. Vsi narodi se na to olimpijado, na kateri bodo tekmovali v vseh panogah sporta, z vsemi silami pripravljajo. Tudi Jugoslavija pojde gori, čeprav od strani države ta akcija ni ravno preveč podprta, vsaj finančno ne. Da se kljub temu zbere potrebna vsota, se prirejujejo po državi razne prireditve v korist tako zvanega »olimpijskega fonda«. Obenem pa se pri takih prilikah sportna misel, posebej pa še olimpijada, med ljudstvom popularizira. Tema dvema momentoma je bila posvečena tudi v Ljubljani posebna nedelja — »olimpijski dan«. Vsi ljubljanski sportniki in tudi drugi z dežele so v svojih sportnih oblekah korakali v sprevodu skozi mesto. Sprevod je otvorila godba, za njo so nesli skavti svoje zastave. Temu pa so sledile skupine skavtov, 9 po številu. Zatem je porakala nad 50 nogometašev v različnih, zelo pestrih kostumih. Sledila so ženska sportna društva, zlasti »Atena« je bila številno zastopana v raznih sportnih disciplinah. Za njimi 8 veslačev z dolgimi, modernimi vesli. Potem okrog 50 smučarjev v zimski obleki, s smučki in sankami na hrbtu. Sledili so spet skavti, nato pa množica kolesarjev. Med slednjimi je vzbujala posebno pozornost skupina mladih fantičkov z majhnimi biciklji, ki jih dozdaj v splošnem na ulici ni bilo videti. Sprevod je zaključilo 40 motociklov in okoli 20, lepo s cveticami okrašenih avtomobilov. Ob vsej poti, kjer je ta pestra množica korakala, je stalo obilo ljudi, ki so sportnike in njihovo opremo z zanimanjem opazovali. Popoldne so bile po mestu na raznih igriščih vsakovrstne sportne tekme, dopoldne pa tudi kolesarska dirka. c.

Zužemberk.

Sedem let je že pri nas orlovski odsek, ki živi in dela, a vendar je bralcem »Mladosti« malo znanega o njem. V začetku se je vpisalo veliko fantov, toda nekateri so kmalu postali nezvesti in so odpadli, drugi so odšli k vojakom in se potem v naše vrste niso več vrnili. Toda orlovski odsek kljub temu ni nikoli prenehal. Nekaj je bilo stanovitnih in orlovskim načelom zvestih tudi tedaj, ko so nekateri že mislili, da so našemu odseku ure štete. Toda vedno je izza oblakov prisvetilo solnce in dalo odseku novega življenja. — Tri leta nekako smo gojili predvsem redovne in proste vaje, potem smo pa začeli tudi z orodno telovadbo, za katero so člani pokazali veliko zanimanje. Ko je bila l. 1925. (19. julija) okrožna prireditel (orlovski tabor), so tudi trije bratje našega odseka nastopili na orodju. Po tej prireditvi je zanimanje za telovadbo nekoliko pojemale, a zopet zraslo, ko se je zbral krog telovadcev, ki so stalno prihajali k telovadbi. — 26. maja 1926 smo šli tekmovat v Trebnje, kjer so se vršile tedaj splošne okrožne tekme. Dosegli smo 89-23 točk. Pokazali smo velik tehnični napredek in zbudili splošno pozornost. Ko bi se bili tekem vsi bratje udeležili, bi bila gotovo diploma naša. Odšli smo domov brez diplome, a s tem večjim pogumom, da zmagamo drugič. — Potem smo hodili pridno k telovadbi in uspeh svojega dela pokazali 18. septembra popoldne na odsekovni prireditvi. Nastopilo je 9 Orlov, 13 Orlic, 7 mladcev, 8 Orličev in 6 mladenk. Na sporedu so bile proste, simbolične in skupinske vaje. Članice so vzbudile zanimanje s svojimi skupinskimi in simboličnimi vajami. Tudi mladi, mladenke in Orličji so svojo nalogo dobro rešili. Posebno pozornost so vzbudile skupinske vaje članov, ki so jih člani lepo izvedli in želi zanje pohvalo. Tudi na orodju so Orli pokazali veliko spretnost in samostojnost. Seveda so bile tudi pomanjkljivosti in napake — tako pri prostih vajah premalo enotnosti, toda to splošnega vtisa ni motilo. Pri prireditvi so nastopili samo člani domačega odseka — brez vsake tuje podpore. Po prireditvi se je vršil srečolov. Srečke so bile takoj razprodane, mnogo jih je moralo oditi praznih rok domov, kar kaže, da je orlovski odsek v Zužemberku priljubljen pri ljudeh. — Dne 30. septembra smo imeli občni zbor. Srčno zahvalo smo izrekli prejšnjim odbornikom, ki so v težkih urah vztrajali pri delu, in izvolili nov odbor. K fantovskim večerom se zbiramo vsak teden. Najprej zapojemo, potem je kratek nagovor, nato sledi razgovor, kako bi orlovsko misel zanesli tudi med druge fante, kako naj skrbimo za mladce in vzgojimo Orličje itd., potem pa zadoni po

dvorani zopet vesela pesem, želimo si lahko noč in zatopljeni v misli, ki smo jih slišali, gremo domov. Iz tega vidite, da tudi zužemberški Orli dvigajo peroti in mlade moči k božjemu Solncu, k svetlobi. — Pet bratov odide spomladi k vojakom. Ne bojimo se, da bi — ločeni od nas — postali nezvesti, temveč težko nam je, ker nas bodo zapustili požrtvovalni prijatelji, dobri tovariši, vrli telovadci. Ko boste, bratje, odšli, gre srce našega odseka z vami. Toda ne bomo žalovali, ne, delali bomo po vašem zgledu, da orlovsko solnce ne bo zatonilo in čakali bomo, da se vrnete — utrjeni in preizkušeni — med nas. Tedaj bomo sedli skupaj in poslušali zgodbo Orlov-vojakov. — Malo nas je, a v nas je veselje do dela, pogum nam v srečih žari, bratovska ljubezen nas druži. Mi delamo, živimo! — Bog živi!

Št. Rupert v Slov. goricah.

Radi bi mnogo razveseljivega poročali o delu našega odseka za poslovno leto 1926/27. Toda delovnih moči, pa tudi gmotnih sredstev nam je primanjkovalo. Zato sprejmi »Mladost« to naše skromno poročilo v svoje predale. — Načelnik: V vsem poslovnem letu 1926/1927 je bilo približno 18 telovadnih dnevov. Povprečna udeležba znaša 7. Vadile so se proste in redovne vaje ter skok s palico in brez palice čez vrh. — Vaditelj naraščaja: Naraščaj je v tem poslovnem letu telovadil 10 krat. Na »Orliča« so naročeni 3. — Tajnik: Odborovnih sej je bilo 6, fantovskih sestankov 12, povprečna udeležba 8, predavanj pa 12. — Telovadcev je 8, netelovadec 1, starešine 3, pri vojakih je bil do oktobra t. l. 1. Naraščajnikov je 12. »Mladosti« je naročenih 12 izvodov. — Blagajnik: Društvena blagajna izkazuje primanjkljaj. — Predsednik: Samo enkrat je hodil letos predsednik na tečaj predavanj za odbornike; drugih tečajev pa se člani radi pomanjkanja gmotnih sredstev niso mogli udeležiti. Pač pa je poslal odsek trikrat v tem letu zastopnike na orlovske prireditve v Celje, v Slov. Bistrico in k Sv. Ani v Slov. goricah. — Radi pomanjkanja zadostnega števila Orlov-igralcev se v tem letu ni mogla prirediti nobena igra. — Od O. P. v Ljubljani je naš odsek prejel tudi letos diplomu, ker je pri okrožnih tekmah t. l. v Sv. Lenartu v Slov. goricah izmed 300 dosegljivih točk z 8 telovadci dosegel 170 točk. — Upajmo, da se bo v našem odseku društveno gibanje kmalu poživilo. Vrnil se je namreč od vojakov br. Martin Voglar, ki je bil vedno delaven član in se je tudi pri vojakih za nas Orle vedno zanimal. Gotovo bo tudi sedaj krepko posegel v naše delovanje. — Bog živi!

Orlovska pisma.

Andrejček dragi!

Kako presojaš moje zadnje pismo? Glej, o teh stvareh sem te dni zopet precej razmišljal in prihajam bolj in bolj do prepričanja, da mi vse premalo damo na svoje zunanje vedenje. Obnašanje je izraz naše duše, iz naših besed, dejanj in kretenj odseva ves naš značaj. To plač življenja vzamemo, po mojem mnenju, preveč lahkomisljeno; nič ne pomislimo, da nas po naših besedah in dejanjih sodi svet, čeprav dejansko mnogokrat ne odgovarjajo našemu resničnemu dušnemu stanju. Naše vedenje nas in druge bodri, vzpodbuja, krepi, ali pa tudi kvari in ponižuje.

Mislím, kako ravno v obnašanju do deklet fantje pogosto strašno greše. Tu manjka pravega fantlovskega ponosa, ki bi razodeval neko resnost, možatost in obvladanje čustev, kar neizmerno bolj imponira pri dekletih, kakor krčevita želja, napraviti za vsako ceno vtis sladkanja, zabavanja na vse strani, priklanjanja in smešno odkrivanje sične blaženosti in sreče, da je v njihovi družini.

Nacedem naj dva slučaja, ki mi bosta dala prav. Osebe prvega in drugega so Ti znane, zato jih ne imenujem in zakrijem z drugim imenom. Sta pa dva resnična dogodka, vzeta naravnost iz fantlovskega življenja.

V T. so priredili gaislsko veselico. Bilo je zopet enkrat živahno, godba in ples, kar vabi mladi svet. Bilo je tudi od nas nekaj deklet — no kakšnih? Rekli so, da takih, ki bi se rade možile. Pepca je rekla, da mora tja, »ker jo je bratranec Urh že tolikrat porabil in enkrat mora vendar ustreči«. — No, pa ni bil Urh tisti magnet, ki je Pepco potegnil v T. na veselico, ampak Nace, naše vasi list, s katerim sta bila zmenjena, da se bodeta »zavrtela«. — Pa da Pepce ne boš slabo sodil. Da ni pri pobožnih, to je res; a je pošteno dekle, o kateri ni bilo nikdar kaj slabega slišati. — Le vesela je silno rada in z Nacetom sta v besedi... Plesali pa ne zna in tako reč je pripravneje učili se drugod kot doma. — Šlo je vse po sreči in bila je že trda noč, ko jo je Nace z bratranecem in prijateljico povabil na voz. Seveda sta sedela skupaj z Nacetom. Bil je židane volje, kar malo preveč korajžen. Obnavljal je spomine, delal načrte. Pepca je močno želela, da bi že obstal voz pred domačo hišo. Pozno je že, starši ne bodo zadovoljni. Pa tudi drugače se ji vse skupaj ni zdelo nič kaj prav... Postaló ji je tesno in sama pred seboj se je začela sramovati...

»Nace, poženi — pozno je!«

Nacetu pa se ni nikamor mudilo. Bil je očitno ves blažen. — Končno je vendar med drevjem sinila hiša. Doma! V tem trenutku, ko se je Pepca dvignila, da stopi z voza, ji je Nace šepetnil nekaj na uho. — Glasno pa je voščil lahko noč in oddrjal po vasi.

Pepca ni slišala več voščila, niti ni vedela, kako je prišla do praga, — tudi je prestlišala ostre materine besede. Hitela je v svojo kamrico, zapahnila za sabo duri in se oblečena, kakor je bila, vrgla na posteljo.

Ta beseda...! Dolgo je ležala topo, ubito, nepremično. V sencih je kljuvalo, v srcu rjulo, v grlu se je lomil jok, ki ni mogel iz prsi. — Ta beseda od njega! Da je Nace tak...! Da je tak kot drugi in še slabši... Za kaj me smatra? Kaj misli o meni? Vrglo jo je kvišku, da je planila po sobi in vila roke... Ko bi bila to vedela! Nikdar, nikdar ž njim...! Zopet se je vrgla na posteljo in zagrebala razgret obraz v blazine, ki so pile solze grenkega spoznanja. —

Ni ga večjega ponižanja, kol je grda beseda za pošteno dekle! — Kakor bi z železno pestjo posegal naravnost v srce in izruval iz njega lepi ideal... Raztrgana je slika junaka... ali se bo dala še popraviti, nadomestiti? Popolnoma golovo nikdar več. —

In sedaj drugi slučaj. Oni teden je Francka zapisala v svoje zapiske: Kakšen je ta moj fant Lojze! Razumem, zakaj me vsa dekleta zanj zavidajo. — Dolgo so mi pripovedovala, da je čisto mrzel, hladen, brez srca, da nima v sebi nič mladosti. Pa je bila le zavist v njihovih besedah. Tak res ni, kot so drugi fantje, ampak mnogo boljši. Nikoli ne govori o preteklosti, samo o svojih načrtih. Kako ga rada poslušam. Tako je jasen in gotov svoje stvari, kakor da bi že vse bilo... To ni starost! Starost ni doba upor, ampak obžalovanje zamujenih prilik. Moj Lojze je pa poln svežih načrtov.

Res pa je, da sem si večkrat želela, da bi pokazal več srca. Vem, da me ima iz srca rad, čeprav mi tega ni še nikdar naravnost povedal. Oči ga izdajajo. Zato se čudim nad tem, kaj se je zgodilo sinoči. Prišel je zopet in čez nekaj časa vsa ostala sama v sobi. Pa se je raznežil, kakor še nikoli. Od te ure ga še bolj spoštujem. Tole je povedal: »Francka,« je rekel, »zdim se Ti hladen ččasih, kajne? Veš Francka, ljubezen je velika reč. Zajame vsega človeka. Ljubezen je najlepša in najlepša reč, ki jo vmemore sre. Prav zato jo pa hočem imeti vsa, kakor se je porodila v duši do Tebe. Ne maram je menjati in prodajati Tebi po krajcarju — — To ni nič. Hočem, da jo bova uživala vsa, kakor jo je Bog dal. Tako, da ne bo treba ne meni ne Tebi ničesar obžalovati. Hočem, da naju ljubezen osreči, ne onesreči...«

Ali Lojze ima prav! To je fant! Včasih se kar vprašam: Kaj je na meni, da me tako spoštuje. Čudovito se zna obvladati, zresni me, ker me tako resno jemlje... Ta tadjja se tudi v viharju ne bo potopila. Vedno bolj čutim, da bi bila srečna na tej ladji. Prav res, z njo bi se upala pogumno preko oceana življenja. —

Glej, Andrejček, to sta dve dekleški sodbi o fantih. Pravijo, da ženskih ne vodi pamet, ampak čustvo. A to čustvo včasih zadene boljše kot pamet. Mislim, da je Francki treba čestitati. Pa tudi Jožetu, ker je tako pameten, da svojo bodočo ženo vzgaja že kot dekleta. Prav pogostna sodba moških o ženskah je: ženska je vrag! A to je resignacija, priznanje, da si podlegel. Malokdo pa pomisli, da nosi ženska v sebi prav tako moč za dobro kot slabo. Le velikokrat manjka nekoga, ki bi ji utrl pot čednosti, podprl dobro v njej in jo z močno roko vodil kvišku. Preveč je takih, ki podirajo v ženskem srcu vse, kar je plemenito, veliko, zgrajeno z odpovedjo in razvezujejo strasti in najnižje nagone — vse za kratko uro uživanja. Kje je sokrivec, če se potem govori: Ženska je vrag! Ako si hotel imeti angela, bi bil moral pač drugače postopati! —

Prepričan sem, da si tudi Ti enakega mnenja. Pa se bova še prihodnjic kaj o stvari pomenila, za sedaj moram končati, ker se bratu Jožetu za pismo silno mudi. — Bog Te živi!

Tvoj Amal.

Urednik fantom.

Orlovski praznik je dne 8. decembra za god Brezmadežne. Fantje obhajajte ga v smislu določb v Poslovníku!

J. J. Pr. Šele danes izpolnujem obljubo, dano Ti že v julijski številki. Ker sem pa med tem zgrešil Tvoj naslov, Ti o Tvojih pesmih odgovarjam kar tu. Čutiš globoko. Zalosten si in precej nejasen. Ali si bolan ali nesrečno zaljubljen. Najboljše pesmi bi bile »Ovenelo življenje« in »Izgubljeni cvet«. V prvi praviš, da si »priklenjen na ležišče«, v drugi poješ: »Ljubim te, izgubljeni cvet.« Vsebinska, zlasti teh dveh pesmi, bi bila celo lepa, ali oblika je tako pomanjkljiva, da za tisk nista. Morda zapoješ kdaj kaj bolj dovršenega.

S. R. Kakor vidiš in lahko sklepaš, sem moral močno zamižati, da sem se odločil

objaviti Tvoj spis, ne da bi bil prej zahteval od Tebe Tvoje popolno ime, ki mi ga nisi sporočil. Prosim Te, stori to sedaj in kmalu. In zagotovo! Ne dajaj mi povoda za bridko misel, da je dobrota sirota. Potem Te bom pa prosil, da še kaj napišeš, ker znaš!

Fantje dragi! Ali poznate list »Naš čolnarič«? Izhaja vsak mesec v Gorici in prinaša glasove iz dežele trpljenja. Vzorno je urejevan in prinaša med drugim tudi prelepo povest »Zvodnik« izpod peresa našega Preglja. V »Pomenkih« govori duša duši in poje prelepo pesem o Gospodovih dneh. Lepe ilustracije iz življenja goriških Slovencev ugajajo vsakomur. — Fantje, naročite se na ta lepi list! Pišite »Prosvetni zvezi« v Ljubljano, Miklošičeva cesta, in pošljite ji 40 Din, pa ga boste precej prejeli. Kaj pa naše knjižnice? Ali ga imate? Slabo znamenje, če ga nimate!

TO IN ONO

Lojze:

Naši pritrkovavci.

Triglasno:

1233	132332	12332232	132322	233113
1332	123223	13223323	123233	211331
1323	132332		132322	211331
1232	123223		123233	233113

21313311	231313	3112	312112	321221
23131133	233113	3221	322112	311221
21313131	231313	3121		
21131331	233113	3212		

Štiriglasno:

1234	132342	12233443	134234
1223	133242	13442344	122344
1332	123433		
1224	134424		
1334			
234134	23413411	214331	24433114
211443	23413411	231414	23413114
233413			
241134			
342142	344224	433123	423131
341124	311214	411223	432231

Stoječe melodije:

Triglasno:

121311	232113	22123113	11223313
232122	122332	21233131	23113231
323133	312113	32231123	33212211
112233	121323		

223123	121123	123323	233211
223123	121123	123323	233211
	112323		

Štiriglasno:

223411	11223344	334344	441442
234321	12131424	221211	332112
411234	1332314		
233441			
112334	342133	12134334	484322
344221	112442	11244223	313411
			434322
			313411

142311	334421	443213
323322	211324	223134
344234		
142311		

Nove knjige.

»Besede življenja« se imenuje molitvenik za fante, ki je bil že dolgo napovedan in je pravkar izšel. Sestavil ga je naš orlovski prijatelj in delavec vseučiliški profesor dr. Gregor Rožman. Že ime pisatelja nam jamči, da je njegovo delo gotovo izvrstno. Po možnosti izpregovorimo o molitveniku prihodnjikaj več. — Naroča se pri Društveni nabavnici zadrugi v Ljubljani, Ljudski dom. Stane vezan v pergamoidplatno z rdečo obrezo 22 Din, v pergamoidusnje z zlato obrezo 30 Din. Večja naročila izvršuje OP s popustom po dogovoru.

Misijonar. Roman. Sagehomme - Sparhakl. Misijonske knjižnice 5. zvezek. Cena 15 Din. Založilo Misijonišče v Grobljah pri Domžalah. — Knjiga, ki ji ni prva lastnost dovršenost oblike in brezhibnost jezika, temveč ima svojo vrednost v lepi vsebini, povzeti, kakor se iz nje jasno vidi, po resničnem življenju enega tistih velikih junakov, ki se brezobzirno žrtvujejo za duše poganov, je vredna, da najde prijazen sprejem v vsaki slovenski hiši. Izredno nizka cena ji bo gotovo utirala pot, da bo razprodana vsa. Želimo ji to.

Misijonski koledar za leto 1928. Izdalo zgornje misijonišče. Cena 8 Din. — Lep in cenen koledar, okusno ilustriran (platnice!), skrbno urejen, bogat na pestrosti člankov in raznolikosti zanimivih poročil in drobtin. Naj bi bil tudi letos in vselej v bodoče, kakor doslej, stalen in zvest prijatelj slovenskih hiš. Da bi vedno vnel slovenska srca za najbolj izrazito krščansko ljubezen, za misijonsko delo, da bi slovenski narod ohranil ugledno mesto v veliki družini Kristusovi, ki si ga je pridobil s svojim sodelovanjem pri najsvetejšem katoliškem apostolatu. Zgodi se!

Zgodovina protialkoholnega gibanja po vsem svetu, zlasti v Sloveniji. Za 25 letnico gibanja napisal župnik Anton Mrkun. Izdala »Sveta vojska« v Ljubljani. — Cena 44 Din in 53 Din. — Marljivi pisatelj nam je v letošnjem letu poklonil že tri knjige: »Alkoholno vprašanje«, kjer obravnava alkoholizem in njega obširne posledice, »Dinamit in antidinamit«, v kateri zavrača vse očitke in predsodke o alkoholu ter pregledno zgodovino protialkoholnega gibanja, ki nam jo nudi tretja knjiga. Snov te knjige je tako jasno in pregledno razvrščena, da dobimo dober vpogled v razvoj tega važnega socialnega problema. Zgodovina Jugoslova-

nov se naravno obravnava obširneje. En del je posvečen zgodovini v naši ožji domovini, v Sloveniji. Iz raznih listov, sejnih zapisnikov,otic in osebnih informacij je pisatelj zbral obširno snov, jo predelal in uredil po letih ozir. raznih dobah razvoja, da dobimo jasno sliko o bojih in težavah treznostnega gibanja pri nas. V posebnem poglavju obravnava naše alkoholno gospodarstvo. Nato sledi statistika. Iz s pomočjo uradnih podatkov pridobljene statistike je razvidno, da zapijemo Slovenci letno nad eno milijardo dinarjev! — Knjiga se čita kakor poučna povest, kateri ne manjka tragedije in žalostnih resnic, ki sicer niso prijetne, a tem bolj potrebno je, da se zavedamo položaja, v katerem se nahaja naš narod radi alkoholizma. — Knjiga spada v vsako knjižnico, v vsako šolo, v vsako društvo, kajti je edina v slovenskem jeziku, ki obravnava zgodovino protialkoholnega gibanja. Mi jo vsem in vsakomur toplo priporočamo.

Tolmačev nabiralnik.

Incident: neljub dogodek;
trofeja: znamenje zmage;
garantirati: porokovati, jamčiti;
relief: vzbočena podoba;
kolonada: vrsta stebrov, stebrovje;
center: središče;
periferija: okolica;
diktator: oblastnik z neomejeno oblastjo, zapovedovalec;
kvestura: finančni (dohodarstveni) urad;
kupé: oddelek v železniškem vozu;
imperator: zapovedovalec, vojskovodja;
kredit: posojilo;
kinin: zdravilo proti malariji;
porcija: delež;
kapitol: glava stebra;
citadela: utrdba, trdnjava;
dialekt: narečje;
improvizirati: brez priprav izvršiti;
kordon: mejna straža, obroč;
mozaik: slika, sestavljena iz barvanih kamenčkov;
trikolora: trobojnica;
reklama: priporočanje;
komentirati: razlagati, tolmačiti;
téma: naslov;
režija: uprava.
ponton: čoln;
kopirati: posneti, prepisati;
neženirano: neprisiljeno, prosto;
avtobus: večji avtomobil (za več oseb);
agent: opravnik;

Vsebina 11. številke: Prosveti in omiki: P. Roman: Immaculata - Brezmadežna. — Dr. A. Ušeničnik: O socialni ekonomiji. — P. Krizostom: Kristus - Kralj naj živi! — F. Strah: Suh list. — V. Winkler: Hribovska vas. — R. Hrastov: Besede v svežo gomilo. — Dr. J. Basaj: Varčnost — potrebna lastnost Orla. — Kako smo lovili polhe. — Organizacija: Dr. J. Debevec: Pripravimo se na tekme. — Telovadba. — Sport. — Iz kraja v kraj. — Od srca do srca: Orlovska pisma. — Urednik fantom. — To in ono: Lojze: Naši pritrkovavci. — Nove knjige. — Tolmačev nabiralnik. — Sliki: † Ciril Erjavec. — Razovka (br. Hvale).

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

SE PRIPOROČA ZA NAROČILA VSEH
VRST TISKOVIN ZA URADNO, PO-
SLOVNO IN ZASEBNO PORABO —
IZDELUJE TUDI KLIŠEJE ZA ENO- IN
VEČBARVNI TISK, RAZPOLAGA Z
LASTNOLITOGRAFIJO IN POSEBNIM OD-
DELKOM ZA BAKROTISK, KI IZVRŠU-
JETA RAZNOVRSTNE ILUSTRACIJE

Prodajalna K.T.D.

(prej Ničman)

Ljubljana (poleg Jugoslov. tiskarne)

Vse pisalne potrebščine, po-
dobe, molitveniki, svetinje,
devocionalije itd.

Svoji k svojim!

ŠOLSKE ZVEZKE

raznovrstne

poslovne knjige itd.

dobavlja p. n. trgovinam najceneje

Knjigoveznica K. T. D.
v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II

Naša domača
Kolinska cikoriija

je izborna in izdatna.

Zelo priporočamo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krma.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš

Ljubljana
Mesni trg 15

priporoča svojo zalogo
**dežnikov in solnč-
nikov in
izprehodnih palc.**

Popravila točno in solidno.

TEODOR KORN

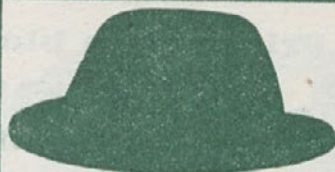
Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenjenemu občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih

**kleparskih in vodovodnih instalacij-
skih del ter za pokrivanje streh.**

Vsa stavbna in kleparska dela v priznano
solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in
poštne prosto. Popravila točno in po
najnižji ceni.

Podružnica v TRSTU, Via Miramare 65,
ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

KLOBUKE, SRAJCE

kravate, dežne plašče, dežnike in dr.
modno blago kupite najceneje pri

„AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

ima v zalogi:

vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje, poslovne tiskovine in knjige za odseke.

Tiskovine za Čebelico. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebelico.

Kupujte pri lastnem podjetju!

Kupujte pri lastnem podjetju!

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Parni stroj in parna turbina. Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov. Z mnogimi slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vezana v platno Din 80.—.

Parni kotel. Učna knjiga za kurjače in posestnike parnih kotlov s slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vezana Din 30.—.

Zel in plevel. Slovar naravnega zdravlilstva. Sestavil F. Magister. V dodatku: Zdravilna zelišča v podobi. V platno vezana Din 75.—, broširana Din 60.—.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadj. nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Vez. Din 80.—.

Ljudski oder:

Miklova Zala. Igra v petih dejanjih.
Tihotapee. Ljudska igra v petih dejanjih.
Pe dvanaestih letih. Igra v štirih dejanjih.
Kampestelski romarji. Pevska igra v štirih dejanjih.
Mlinar in njegova hči. Ljudska igra.

Scapinove svijače. Komedija v treh dejanjih.
Revček Andrejček. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih.
Pevske točke k igri Revček Andrejček. Din 20.—.

Vsak svazek stane Din 18.—.

Najnovejši katalog je brezplačno na razpolago.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pri nakupu blaga zglasite se gotovo v trgovini

R. Miklauc „pri Škofu“

v Ljubljani, Lingarjeva ulica

kjer je že Vaš stari oče kupoval vedno dobro in trpežno blago, ker ta trgovina obstoji že skoraj 60 let. Našli boste vedno veliko in bogato zalogo najnovejšega blaga, kakor modnega kamgarna v par sto vzorcih za moške obleke. Dekleta imajo lepo izbiro volnenega, svilnatga in perilnega blaga, kakor tudi najnovejših rut in šerp. Za neveste je na zalogi vedno lepo in trpežno blago za balo. Postrežba znano dobra in prijazna, cene strogo solidne in konkurenčne. Zato čimpreje na svidenje v trgovini

R. MIKLAUC.